

?Ai, la llengua

Un estudi recent de la Plataforma per la Llengua encarregat per l'Ajuntament de Valls determina que un 60% de les converses als patis dels instituts públics del municipi són en castellà. Sospito que a Manresa, amb un perfil sociolingüístic que deu ser una mica menys favorable al català que el de la capital de l'Alt Camp, un estudi com aquest donaria uns resultats encara més decebedors en relació a l'ús que en fan els joves o, si més no, similars i, per tant, decebedors malgrat tot. Que els joves parlin poc en català entre ells és un dels indicadors més alarmants per al futur d'una llengua i tots n'intuïm alguns motius (els models de les xarxes socials hi deuen tenir alguna cosa a veure), però gairebé ningú -ni particulars, ni administracions- no fa res per canviar-ho.

A *El futur del català depèn de tu* (La Campana, 2020), Carme Junyent comparteix la tesi que, si no volem que el català desaparegui, cal que sigui una llengua de convivència i això ho hem d'aconseguir, inevitablement, els catalanoparlants, amb la complicitat i la solidaritat dels no catalanoparlants. Junyent aborda amb claredat el parany del bilingüisme social, que fa que sempre cedeixin els mateixos -«parlar la llengua de l'altre posa en inferioritat de condicions la pròpia»-, trenca alguns tòpics com el del suposat èxit de la immersió lingüística o les virtuts que algunes famílies atribueixen al fet de parlar en anglès als fills, convida els catalanoparlants a no canviar de llengua davant d'algú que en parla una altra però entén el català i arriba a la conclusió que «el futur del català depèn tant dels qui el parlen, i que no cedeixin, com dels qui no el tenen com a llengua, però que cal que s'hi solidaritzin». La situació, doncs, si tenim en compte l'actitud lingüística dels joves, és veritablement crítica.

En aquest context, quan som a les portes d'una situació de no retorn, és especialment preocupant que, més enllà d'alguna vaguetat per quedar bé, la llengua no figuri al programa de cap partit ni a l'agenda de cap govern. Si continuem així, aviat ja no caldrà fer polítiques de normalització del català, sinó de simple preservació per evitar-ne l'extinció definitiva.